

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 64 Lei
Pe jumătate . . . . . 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Iubiți cetitori! Ne apropiem de sfârșitul anului. Nu uitați să plătiți restanțele de abonament!

Domnu' cu pașapoartele...

— A fost prins un trăgător pe sfoară. —

Oamenii lăcomesc tare să plece la America. Năcazul e însă că americanii cei hapsăni nu primesc în țara lor decât numai un anumit număr de străini pe an și mai mult nu. Așa că a merge în America nu-i lucru ușor în ziua de astăzi. Cu atât mai vartos că nici țara nu dă pașapoarte cu ochii închisi, ci se alege cine poate să prindă vre-o hârtie de plecare.

Pe mulți nici acestea piedeci nu-i înspăimântă, ci caută să se strecoare spre țara dolarului cu câte-o viclenie, ori cu ceva hârtii mincinoase. Firește, mulți nici nu se apropie bine de graniță și sunt împinși înapoi.

Pentru a se putea furișa pe sub mâna „finanților“, fie în granița noastră, fie la porțile Americii, o seamă de țărani se lăsau și se lăsă încă îmbătați cu apă rece de nește „domnișori“ îmbrăcați bine, cari făgăduiesc să le câștige celea mai bune „direpțați“, cu cari nu te oprește suflet de om, până pui piciorul de pe vapor la *Neivor*...

Firește, așa direpțați întărite trebuiesc bine plătite și țărani vără în buzunarele fără fund ale agenților mii și zeci de mii de lei! Dar de celea mai multe ori pașapoartele și hârtiile nu mai vin nici la luna lui Șohan. Așa au pățit o mulțime de săteni din părțile Sătmăruului pe cari făgăduia să-i scoată din țară vestitul *Petrigenar*, cel care a fost de toate, și candidat de deputat și negustor și gazetar și mai știe Dumnezeu ce. El făgăduia sătenilor, doritori de a merge în America să le câștige pașapoarte că sunt... *artiști*, adecă teatraliști și cântăreți, ori alte bresle ce nu sunt puse la opreliște în poarta Americii. Sătenii au ascultat făgăduielile și au dat bani, dar cu făgăduielile au rămas. Direpțați n'au căpătat.

Gazetele din Cluj scriu, că poliția din acel oraș a arestat pe *Petrigenar* tocmai în clipa când se urca în trenul accelerat, ca să fugă el însuș în America...!

Rău pătesc sătenii cari dau crezământ la toți nădrăgarii și haihuiu pripășiți printre dânșii. Ca să-ți poți deschide cuiva inima, bine trebuie să-i cauți în față și'n gânduri. Nici inima să nu i-o deschizi ușor nimănui, dar zău nici punga! Căci astfel o poate păți oricine ca săteanul lesne crezător din Sălaj, pe care l-a mai făcut și de răs. I-a zis: nu te poți strecura altfel peste graniță, decât dacă te dai că ești artist. Spui că mergi la Viena să faci acolo

joc de teatru. Inșă trebuie să te apleci la graniță în portul artiștilor.

Și bietul țaran a lăsat să-i radă podoaba mustațelor și să-i vicălucească unghiile cu nește unsori strălucitoare. Unde mai pui hainele celea scumpe pe cari le-a îmbrăcat... Iar când să fie plecarea spre America: domnul cu pașapoartele a dat să se urce singur în tren! Nici gând să ieie și pe „artiștii“ cu mustațele rase...

Tristă păcăleală. Și tristă și dureroasă. De-ar fi măcar învățatură bună, să nu se mai lase oamenii trași pe sfoară așa de ușor de oricine le imbie un pașaport spre America cea cu porți strâmte.

Ce e nou în politică.

Inoirea guvernului.

La începutul săptămânii trecute s'a făcut, în sfârșit, mult trîmbitata inoire a guvernului. După lungi sfaturi cu fruntașii partidului său, d. Ionel Brătianu s'a infățișat la Maiestatea Sa Regele și i-a propus lista cea nouă a guvernului. Iată cum s'au împărțit ministerele: *Ion I. C. Brătianu*, ministru președinte și ministru de interne. Generalul *Artur Văitoianu* (fost la interne) ministru al comunicațiilor, adecă peste trenuri în locul generalului *Moșoiu*. *Alexandru Constantinescu* ministru la agricultură și domenii (tot aici a fost și până acum). *Vintilă Brătianu* la finanțe (peste banii țării). *I. G. Duca* ministru al trebilor din afară. Profesorul dr. *Angelescu* la instrucție (peste școli). *G. Mărzescu* (fost la ocrotiri sociale și muncă) astăzi la justiție. Generalul *Traian Moșoiu*, la lucrări publice (fost peste trenuri). General *Mărdărescu* la război. *Alexandru Lăpădatu* (nou) la culte și arte (peste biserică și teatre). *Tancred Constantinescu* (nou) la industrie și comerț. *N. Săveanu* (nou) ministru al sănătății publice, muncii și ocrotirilor sociale. *Ion Inculeș* ministru al Basarabiei și *Iancu Nistor* ministru al Bucovinei.

Precum vedem au căzut din guvernul de până aci dd. *Florescu*, *Banu*, *Sasu* și *Cosma*. Iar noi au intrat *Constantinescu*, *Alexandru Lăpădatu* (ardelean) și *Săveanu*. S'au mai făcut apoi unele mutări din locurile de până aici, ca mutarea dlui Mo-

șoi dela trenuri la lucrări publice, *Văitoianu* la comunicații, și altele.

Ministrii cei noi au și depus jurământul, ba s'au și arătat în Parlament, în locurile ce li-se cuvin.

... Toate bune. Numai de ar fi a-seastă inoire spre binele țării!

Partidul dlui Iorga

a ținut Duminecă în 28 Octomvrie o mare adunare la »Dacia« în București. Au luat parte mii de cetățeni din toate colțurile țării. Și s'au rostit mai multe cuvântări, dintre cari, firește, cea de mai mare însemnătate a fost a dlui Iorga însuș. Domnia sa a înșirat grele ponoase peste capul guvernului liberal, care a făgăduit prea multe și n'a împlinit nimic. Dl Iorga a mai tăiat și în alte partide. Apoi a arătat ce-ar înțelege să facă Partidul Naționalist-democrat dacă ar veni la cârmă. În urmă, după adunare, cetățenii adunați la »Dacia« au vrut să meargă spre Parcul Carol la mormântul soldatului necunoscut, dar au fost împrăștiți de armată care a închis drumurile! Mulți au primit lovituri.

„Prietini“ noștri, sârbii.

La marele botez dela Belgradul Sârbiei a plecat, dupăcum știm, și familia noastră regală, și cum să nu plece, când era vorba de botezul nepoțelului. Cu acest prilej însă gazetele din Sârbia nu numai că n-au scris articoli de bun sosît la adresa Regelui nostru, dar au scris chiar foarte obraznic despre noi. Nici mai mult nici mai puțin decât că ei (sârbii) nu pot să se mulțamească cu granițele de astăzi, că lor le trebuie întreg Banatul.

Li știam noi pe sârbi, că-i doare pentru Banat, cu toate că n-au nici un drept la el; știam și aceea, că au luptat împotriva noastră la pacea dela Paris; nu credeam însă, că vor fi atât de nesocotiți, să vorbească despre aceasta tocmai când moșul micului moștenitor se află la ei în țară. Asta nu se cuvine.

Și totuși e bine așa, cel puțin știm cu cine avem de lucru, știm că sângele apă nu se face, și că cu toată prietinia și nemșugul dintre ei și noi, ne sunt neprietini. Chiar de aceea ni-ar trebui un gu-

vern, care să facă rânduială în țară mai întâi și apoi să știe vorbi mai răspicat cu sârbii despre cei 300 de mii de români de pe valea Timocului, bunăoară.

De unde atâta căldură?

— Vară în luna lui Brumărel. — Vestii despre sfârșitul lumii. — Ce spun învățații. —

Mai rar o toamnă așa de lungă și de călduroasă ca cea de acum. Nici nu s'a putut numi toamnă, ci mai bine vară în toată legea. Doar frunzele îngălbenite ale pomilor dacă mai arătau că ne găsim în pragul iernii. Incolo căldură și secetă ca în August.

De unde atâta căldură în Brumărel? De ce s'or fi schimbat stihile lumii și rânduielele firii? Că au mai fost ele veri întârziate, ca verile lui Sâmedru, ori ale Arhanghelilor, dar acelea țineau mult o zi, două, nu cu săptămânile.

În legătură cu căldurile celea mari din săptămâna trecută, se lățise vestea că se apropie... sfârșitul lumii! Spusese o gazetă oarecare, că nădușala cea mare într'o vreme când nu i se cade, ar veni dela nește vălvătăi mari, uriașe, ce s'au ivit în soare, cari au ajuns până la Planeta Marte pe care au și aprins'o. Marte se prăpădește, iar după el vine rândul pământului nostru. Ci-că și cutremurul din Iaponia tot din vălvătaile soarelui s'ar fi tras. Pacoste mare cu acestea vălvătăi.

Unii oameni mai fricoși au și prorocit că, mult câteva zile, și seacă toate apele de pe pământ. Apoi vine setea cea mare și, la urmă, când o fi pârjolul mai cumplit vine Antihrist cu butea lui de potroacă. Și gata cu lumea.

Copilițele dela o școală din Blaj au și început într'o zi să plângă, întrebând pe profesor, unde să se ascundă când o pica focu' din soare pe noi?

Dela vestea cu perirea Planetei Marte au trecut bineșor mai multe zile, chiar și săptămâni acum, dar nu s'a clătit lumea. Semn că totuș n'are de gând să piară așa curând.

Ei, dar de unde căldurile? Un profesor învățat dela Universitatea din Cluj, anume d. Meruțiu, spune că nădușala acestei toamne poate să fie adusă ori de vânturile caide de pe Oceanul Atlantic, ori de năvala căldurilor de pe nisipurile fierbinți ale deșerturilor Asiei. Mai curând din Asia, căci vânturile dela mare se frâng în munții Alpi. Poate să vie însă căldura și din vălvătai ale soarelui, căci de fapt soarele are pe suprafața sa totdeauna izbucniri de flăcări, iar ici colo nește pete mari, unde nu sunt flăcări. Acum de s'o fi nimerit spre noi o parte tare infocată a soarelui, poate să ne dogorească în toamna asta mai tare ca de obicei.

Orice semne s'ar arăta însă, sfârșitul lumii nu va fi decât atunci când va vrea Dumnezeu.

Pentru spitalul Moților.

În zilele de 27 și 28 Octomvrie s'au strâns și la Blaj daruri în bani pentru spitalul »Principesa Elena«, ce se va zidi la Abrud pe seama muntenilor. Colecta a făcut-o *Reuniunea Femeilor Române*. Au umblat două comisii de dame pe la prăvălii și ateliere, iar mai multe eleve ale Liceului de fete au strâns daruri cu cheta Duminecă după ieșirea din biserici. S'au adunat cu totul 3218 lei 85 bani, cari au fost înaintați prin Pretură la locul convenit.

Iată, iată o dovadă frumoasă că micul Blaj știe jertfi pentru lucruri mari!

Rămân închiși.

— Cei nouă studenți dela Văcărești. —

Azi-mâne uită lumea de povestea celor 9 tineri cari au fost găsiți că au »piștoale« cu gândul să răpună pe unii miniștrii. Vâlva s'a potolit repede, cu atât mai vârtos că ci-că înflăcărații studenți nici nu aveau gloanțe pentru armele lor, decât idei și planuri îndrăznețe. Dacă uită însă lumea, nu uită așa de curând legea! Dar mai ales nu, temnița dela Văcărești. Ea dacă și-a zăvorit porțile grele pe urmele cuiva, cu greu le deschide iarăș..

Așa au pățit tinerii incurcați în vestitul complot. Ei au cerut de curând, toți nouă dimpreună cu Zelea Codreanu tatăl, să fie lăsați pe picior slobod până le-o ieși judecata, făgăduind pe omenia și cinstea lor, că nu vor căuta să fugă de sub puterea legii. Ci, oricând vor fi chemați se vor înfățișa, fie chiar și pentru a intra din nou la Văcărești.

Judecătorul a respins cererea studenților sub cuvânt că trebuie să-i aibă tot la îndemână, spre a putea căuta și pe alți părtași.

De prin sate.

Vine iarna.

*Frunzuliță mărăcine
Unde-aud iarna că vine,
Plânge inimioara'n mine.
Ș'altă foaie bob areu;
Iarna pe viscolul greu
Trăiesc cum dă Dumnezeu...
Dar pe vara cea frumoasă
Casa-mi teste umbră deasă,
Așternut mi-este pământul
Și cerul coperemântul.*

Momente înălțătoare.

Duminecă în 21 Octomvrie s'a făcut sfințirea bisericii din *Mirșid*, un sătuț din județul Sălajului. Pe-o vreme frumoasă, plină de razele strălucitoare ale soarelui de toamnă, coboriau o mulțime de creștini spre biserica reparată de curând. Sătenii din *Mirșid*, creștini buni, înțelegători și evlavioși, se apropiau cu drag de biserica lor înnoită, pentru care au cheltuit cu dragă inimă aproape 30,000 lei. Mai întâi s'a făcut sfințirea apei apoi s'a înecunurat și s'a stropit biserica, apoi s'a început liturgia pe care a slujit-o delegatul episcopesc, inimosul și zelosul protopop din Zălau Păr. Traian Trușăș împreună cu preoții Laurențiu Sima din Jibău, Ioan Perényi din Ortelec, Ioan Câmpian din Poptelec și Ioan Rusu parohul locului. A fost o slujbă înălțătoare, ascultată cu multă pietate de miile de credincioși. Predica a ținut-o Păr. protopop Trușăș, îndemnând pe ascultători să țină cu statornicie la legea singură adevărată a Domnului Hristos. »Biserica e poarta raiului — a zis oratorul — biserica e mama credincioșilor. Cine nu are biserica de mamă, nu poate avea pe Dumnezeu de tată«. Predica aceasta a fost ca o ploaie căldică pe pământul dogorit de razele ferbinți ale soarelui; așa a cuprins de dulce sufletelor celor ce au avut norocul să-o asculte.

Au fost într'adevăr momente înălțătoare. Creștinii s'au depărtat din biserica nou-bine-

cuvântată cu sufletele mai bune, mai întărite în credință. Asemenea sărbători fac numai bine. Căci bine va da sfântul Dumnezeu neamului românesc, vreme ce îi va fi credința vie și iubirea adâncă față de cel ce cu scump sângele său vărsat pe lemnul crucii a pecetluit legea sa, în care ne închinăm lui.

— »Sfințește Doamne pe cei ce iubesc frumseța casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezeiască puterea ta!«

Grăunțe sufletești.

„Vai de acela, prin carele vin smintelele!“

Astfel grăiește Mântuitorul nostru Isus Hristos la sf. evangelist Luca (XVII, 1). Și dacă ne gândim bine la urmările pe cari le are sminteala, nu ne mirăm cătuș de puțin de aspra amenințare de mai sus Gândiți-vă numai, ce însămnă aceea, când un tată se îmbată, merge legănându-se și impletcindu-se pe drum, cade, îl răd și batjocoresc toți copiii, sosind cu mare greu acasă, se face de răsul nevastei și al copiilor! Ori inchipuiți-vă, ce rod are faptul, când cineva vorbește cuvintele cele mai spurcate înaintea altora, dar mai cu samă înaintea celor mai mici! Ori cel ce injură tot feliul de spurcăciuni; celce lucrează Dumineca și în sărbători; celce la biserică vorbește într'una și se cotește cu vecinul; celce cetește tot feliul de fleacuri; celce vorbește de rău pe slujitorii bisericii, mai ales dacă aceia n-au nici o vină! Toți aceștia smiestesc pe deaproapele lor, și-l fac mai rău de cum a fost, ba-l chiar învață la rele. Că ce urmări rele și chiar grozave are sminteala, se vede mai cu samă la copii, cari fac tot ce văd dela părinți ori dela cei mai mari.

Cel ce face sminteală asemenea este omului care face groapă pentruca să cadă în ea deaproapele său, asemenea este unei case care e gata-gata să se dărâme, amenințând prin aceasta și casele din jur. Celce face sminteală mai rău este decât diavolul, pen trucă-și nimicește pe chiar semenii săi, ceea ce diavolul nu face.

Nu ne mirăm așadară dacă ne spune Mântuitorul la sf. Mateiu: »Iară cine va sminti pe unul dintre acești mici, cari cred întru mine, mai bine este lui să-și spânzure o piatră de moară de gramașul lui și să se înecă întru adâncul mării«. (18, 6) iară în altă parte tot la sf. Mateiu: »Va trimite flul omenesc (adecă Isus) pe ingerii săi, și vor aduna întru împărăția lui toate smintelele și pe ceice fac fărădelege. Și vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc, acolo va fi plâns și scrâșnirea dinților« (13, 41).

Chiar de aceea, ceice au omorit sufletul deaproapelui, datori sunt să aducă la cale stricăciunea făcută, pentruca altfel preotul nu-i poate deslega. În astfel de cazuri nu e de-ajuns că-ți pare rău de păcat: trebuie să faci tot ce-ți stă în putință, ca să ștergi și urmele păcatului, căci »vai de acela, prin carele vin smintelele!«

Năcazul văduvelor și orfanilor de războiu.

În marele ziar »Universul« dela București o văduvă de războiu se plânge amar de starea într'adevăr vrednică de compătimit, în care se află văduvele și orfanii noștri de războiu.

Văduvele de războiu, ales mai acelea ale ofițerilor morți pe front, au — spune dânsa — pensiuini așa de mici, încât nici poveste nu poate fi să-și ducă traiul din ele. Iar dacă se plâng, că nu pot trăi, oamenii de pe la ministere le trimit la muncă. Pretind acești oameni, fără Dumnezeu, ca văduvele ofițerilor noștri, morți pe câmpul de onoare, să se bage că

bucătărese, ca servitoare ori ca lucrătoare la fabrici? Ei bine, munca nu-i rușine, e rușine însă pentru țară, și încă foarte mare, ca văduvele oșterilor noștri să trebuiască astfel să-și câștige pâinea de toate zilele.

A lăsa pe văduvele și orfanii de război și pe funcționarii țării să moară de foame, e nu numai o rușine, ci și un păcat strigător la ceriuri după răsunare. Și Dumnezeu va asculta pe acești nenorociți, iară pe cei ce poartă vina atâtor fărâdelegi îi va pedepsi amar.

Nu e destul a da poruncă, ca la Ispas să sărbătorim pe eroii neamului; mai bine să nu-i sărbătorim, decât să lăsăm ca văduvele și orfanii lor să moară de foame.

Știrile săptămânei.

Pentru luminarea poporului, un creștin înțelegător de pe Câmpie care-și zice Petrea Dascălu, ne-a trimis 200 lei, pe cari îi vârsăm la Fondul de susținere al gazetei. Păr, Virgil Surani preot în Surdești ne-a trimis 10 lei. Le mulțămim din inimă.

— **Ziua nașterii M. S. Reginei.** Luni în 29 Octomvrie a fost ziua nașterii Maieștii Sale mult iubitei noastre Regine, Maria. Din acest prilej, când prea buna Stăpână împlinește anul al 48-lea al vieții sale, s'au înălțat rugăciuni ferbinți în biserică, ca să-i dea Dumnezeu încă mulți ani îndelungași spre podoaba și binele țării.

— **Familia noastră regală pe insula Ada-Kaleh.** Intorcându-se dela botezul din Belgradul Sârbiei, familia noastră regală s'a oprit pentru câteva minute pe insula Ada-Kaleh, care zace în fața orașului Orșova și este locuită numai de turci. Mare a fost bucuria turcilor noștri, când pentru întâia oră în viață au putut saluta în mijlocul lor pe un rege și o regină. Li-au eșit întru întâmpinare cu toții, mici și mari, tineri și bătrâni până și mizerile, cari la turci sunt pururea cu fața cooperită și nici când nu ies din casă. M. Sa Regele a ținut să vadă locuințele turcilor și s'a așezat la masă cu câțiva turci bătrâni, bând cu ei o cafea neagră.

Ni-ar plăcea să vedem, dacă mai are vre-o țară un astfel de rege, care atât de mult să se intereseze de poporul său.

— **Di Iuliu Maniu în Blaj.** Având Duminecă în 28 Octomvrie o zi liberă, d. Iuliu Maniu președintele Partidului Național a venit la Blaj, să-și mai vadă prietini și tovarășii de luptă din vremea robiei ungurești. În seara aceleiaș zile a fost o inimoasă întâlnire prietenească în casele în cari a locuit d. Maniu, când era blăjan statornic. Cei cari au avut norocul să fi e de față, au putut să audă multe lămuriri prețioase asupra frământărilor politice din zilele noastre. A doua zi d. Maniu s'a întors la București.

— **Târgurile.** 5 Noemvrie 1923: Cojocna, Moțișdorf, Păpăuț, Sacul, Șomărtin, Teaca. 7 Boroșineul mare, Chendul mic, Drag. 8 Beiuș, Dobra, Năsăud, Șomcuta mare, Teiuș. 9 Bălăciu, Ciuc-Sânmărtin. 10 Hendorf. 11 Baghion, Budiul de Câmpie, Cermei, Covasna, Mănășturul unguresc, Mercurea Sibiului, Șercaia, Șeica mică, Târgul Murășului.

— **Un pumn binefăcător.** Intr'o casă de nebuni din New-York un nebun a încercat să fugă. Paznicul, care a băgat de seamă ce are de gând să facă nebunul, i-a dat un pumn strașnic. Nebunul însă și-a recăpătat mintea în urma strașnicului pumn. Iată cum se dovedește, că bătaia e ruptă din raiu, cel puțin câteodată.

— **A treia vizitație canonică din toamnă a Mitropolitului Vasile.** Abia sosit acasă I. P. Sf. Sa Mitropolitul Vasile din județele Ciuc și Treiscaune, unde a vizitat pe credincioșii cei mai depărtați, Duminecă în 28 Octomvrie a hirotonit întru preoți pe cinci absolvenți de teologie, între cari și pe profesorul dela liceul de băieți Iosif Pop, iară Luni a plecat în ținutul Odorheiului să-și cerceteze și pe credincioșii de acolo.

Joi, în 8 Noemvrie, sărbătoarea sfântului mucenic Dumitru, va sfinți biserica din Galtiu, de lângă Alba-Iulia.

— **Se impușează oile.** În țara noastră scad oile pe zi ce merge. Scăderea se simte mai ales în părțile ardelen, cari erau vestite odată pentru mulțimea turmelor de oi. Scad turmele de la munți, dar scade numărul oilor și la șes. Cauza e că, din pricina opririi exportului, oile n'au preț, precum n'are nici lăna. Și oamenii nu-și mai fac năcaz cu creșterea și îngrijirea lor.

— **Ard pădurile.** De o vreme încoace iarăși încep să ardă pădurile în mai multe părți ale țării. A ars pădurea statului Comana de lângă orașul Giurgiu, pădurile din jurul orașului Tulcea, pădurea Valea Roșie din județul Ilfov, pădurea Cioflegi din comuna Gurbănești și pădurile dlui Gh. Bara de lângă Ploiești. Toate aceste focuri s'au iscat în urma nebagării de samă a oamenilor. Și e mare pagubă aceasta, oamenii ar trebui să fie mai băgători de samă.

— **Mai multe femei decât bărbați.** Un învățat italian a făcut socoata, câți bărbați și câte femei trăiesc pe pământ. Și aflat că dintre 475 milioane de oameni, 250 milioane sunt femei, așadară cu 25 milioane mai multe decât bărbați. Interesant este, că România este singura țară, în care numărul bărbaților întrece pe acela al femeilor. În România vin adecă la 1000 de bărbați numai 985 de femei, pe când în toate celelalte țări numărul femeilor este mai mare decât al bărbaților. În Rusia de pildă la 1000 bărbați vin 1450 femei, în Italia la 1000 bărbați 1200 femei și așa mai departe.

— **Dela cap se impușează peștele.** Polițiștii din Iași au văzut într'o sară pe un tânăr ieșind cu o coșărcuță în mână din curtea unor case. În aceeaș vreme locuitorii aceleș case au dat de știre, că cineva a intrat în casă, a spart ușile și a furat. Polițiștii l-au urmărit pe tânărul necunoscut și l-au provocat să stea. El însă a luat-o la fugă. Atunci unul dintre polițiști a pușcat cu revolvărul după el și l-a rănit greu, așa că a căzut la pământ scaldat în sânge.

Coșărcuța era plină de obiecte scumpe furate, iară tânărul, impușcat în piept, s'a dovedit că este funcționarul dela poliție Constantin Bălănescu, care se luptă cu moartea.

— **În fața Papei nu pot merge femei parfumate.** Unele femei își fac de cap cu sulemenele, cu vopseala, cu parfumul și pudra. Ziulița întregă nu fac altceva decât se tot vopsesc și se parfumează, de miroasă de-o poștă. Preafericitul Părinte dela Roma a dat aspră poruncă, nu cumva să se mai înfățișeze înaintea sa astfel de femei. Gazetele spun, că a făcut-o aceasta pentru că parfumul nu-i face bine, alții sunt de părerea că Papa dela Roma urmând învățăturile sfântului Pavel nu poate suferi femeile — maimuțe.

— **Iarăși s'a ridicat darea pentru vin.** Guvernul a ridicat darea pentru vin la 75 bani de litru, când câmpăra cineva dela producător. Din must și vinul nou se subtrag însă 10 la sută drept drojdii, pentru cari nu se plătește dare.

— **Ce face războiul.** Ne este încă proaspăt în amintire războiul grecilor cu turcii și știm, că turcii i-au dat afară pe toți grecii din Asia mică. Ei bine, dintre acești refugiați au murit până acuma nu mai puțin decât 100 de mii în urma boalelor, și numai 1 milion 200 de mii au scăpat teferi, dar săraci și fără adăpost, ca vai de capul lor.

— **Cine e de vină.** Indată după unirea cu România mamă, guvernul dlui Vaida a făcut un împrumut național; pentru ca din acesta să se poată reface țara. S'au făcut rând pe rând trei împrumuturi de acestea: *Împrumutul național* pe care l-am plătit cu 90 de lei, făgăduindu-ne guvernul că vom primi în schimb 100 de lei; *Împrumutul unirii* plătit cu 85 de lei, făgăduindu-ne statul că hârtia aceea va fi vrednică 100 lei și *Împrumutul refacerii* tot cu 85 de lei în nădejdea celor 100 de lei. Foarte mulți oameni și-au băgat banii în aceste împrumuturi, voină de o parte să ajute statul iar de alta să-și pună deoparte câțiva bani albi pentru zile negre.

Și ce credeți, cât costă astăzi aceste hârtii? Împrumutul național — 58 lei, împrumutul unirii — 55 lei și împrumutul refacerii — 58 lei. Așadară tu om sărac, care ți-ai băgat banii în obligațiuni de stat (așa se numesc aceste hârtii), în nădejdea că în loc de cei 90, 85 sau 85 de lei plătiți vei primi cândva câte 100 lei, astăzi nu primești decât 55 și 58 și iar 58 de lei. Așa gospodărie a făcut guvernele rele cu banii oamenilor săraci. Și asta-i fapt, nu glumă.

— **Câți jidani sunt în lume.** Numai 8 milioane și 750 de mii ne răspunde o gazetă englezească. Dar pe noi nu asta ne doare. Fie cât de mulți, Dumnezeu poartă grija taturor popoarelor. Ceeace este mai trist încă e faptul, că dintre toate țările lumii Polonia și România sunt cei mai mulți jidani. Și anume la noi tot al optălea om e jidan, iar în Moldova, Bucovina și Basarabia, mai cu samă la orașe, 85 la sută sunt tăiați împrejur și perciunați. Săraci români!

— **Bumbac românesc.** Bumbacul e atât de scump astăzi, încât bietele noastre femei se trag de cap când trebuie să-l cumpere. Stând banii noștri cum îi știm, nici nu le mirare, doară bumbacul îl cumpărăm dela englezi al căror ban prețuește astăzi aproape 1000 de lei, și dela americani, dolarul cărora face 213 lei. Un șvab din Banat a încercat deci să samente bumbac la noi în țară. El spune, că a avut roadă bună și că Banatul poate să ne dea și această plantă atât de folositoare.

— **Să mai învățăm și dela alții.** Unul dintre popoarele cele mai harnice ale lumii sunt fără îndoială englezii și ei mai sunt și cei mai bogați și stăpânitorii lumii de astăzi. Acești englezi însă n-au desființat bătaia cu băta. Zilele trecute tribunalul din Londra a condamnat pe un tânăr, care a furat dela un funcționar 120 de lire sterline (bani englezești, ta un an și jumătate muncă zilnică și la 20 de lovături cu „pisica cu 9 cozi“ (așa-i zic ei la băta).

— **Nuntă cu plâns.** În comuna Turț din județul Sătmăre teologul Romulus Lemeni și-a serbat nunta cu fata preotului din acel sat. A fost o veselie mare, cum e obiceiul la astfel de sărbători. Când petrecerea era în toi, unchiul mirelui, Iosif Lemeni, și-a plecat capul și a murit. Văj puteți închipui, ce durere au avut bietii nuntași.

— **Scarlatină și tifos exantimatic în București.** La București sunt până acuma 234 cazuri de scarlatină, 3 de tifos esantimatic și 18 de febră tifoidă (lingoare).

— **Patrusprezece lăzi cu bani.** In ziua de 25 Octomvrie a sosit la Constanța un vapor francez, care aducea 14 lăzi cu bani de hârtie de-ai Băncii Naționale din București. Hârțile sosite sunt toate nouă-nouțe și au venit de la tiparnița din Franța. Pe semne Banca Națională are de gând să mai adune din celea sdrențe ce se invârt prin țară și să arunce în loc altele nouă. Ar fi chiar vremea s'o facă!

— **Copil mâncat de porc.** In comuna Darabant de lângă Iași copila de 4—5 săptămâni a lui T. Drăguță a fost lăsată de mamă-sa în casă într'un leagăn. Porcul a intrat în casă și a sfâșiat copila. Auzind mamă-sa țipetele copilei, a alergat în casă, unde a găsit porcul ronțând capul copilei, care a și murit.

— † **Tipograful Gheorghe Mărcuț.** Luni noaptea a încetat din viață tipograful Gheorghe Mărcuț în vârstă de abia 48 de ani, după o boală lungă și grea, lăsând în adâncă jale o văduvă și doi copii. Inmormântarea i-s'a făcut Miercuri după prânz la orele 2, slujind prohodul redactorii-preoți ale celor patru gazete din Blaj, în frunte cu Păr. canonic Dr. Iuliu Florian. L'au petrecut la groapă o mulțime mare de prietini și cunoscuți, între cari și însuși vicarul general al Mitropoliei, Păr. canonic Dr. Izidor Marcu.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Prețul banilor străini.

Pe la mijlocul săptămânii trecute s'au plătit la București:

1 dolar cu	214 lei
1 franc francez	12 lei 50 bani
1 liră italiană	9 lei 40 bani
1 coroană cehă	6 lei 20 bani
100 coroane ungurești	80 bani
100 coroane vieneze	— 30 bani
1 dinar sârbesc	2 lei 40 bani
1 drahmă grecească	4 lei —
1 leva bulgară	1 lei 90 bani
100 mărci polone	— 4 bani

Poșta gazetei.

— **Correspondent, Mirșid, Sălaj.** — Am fost siliți să prescurtăm articolul pentru lipsa de loc. Apoi ici-colo am înlocuit unele fraze ori cuvinte, pe cari am crezut că nu le înțelege poporul.

— **Vasile Buda, Asuagiu de sus.** — Cu cei 10 lei trimiși mai în urmă, abonamentul D'Voastră e plătit până la 31 Decemvrie 1923. De-ar fi toți așa, bine ar fi!

— **Abonentul nr. 1781.** — Celea ce ne-ați trimis nu sunt scrise destul de limpede, așa că nu le putem publica. Pentru tipar se scrie numai pe-o față a hârției.

— **Păr. Ioan Bodocan, protopop, Comloșul mare.** Abonamentul pentru străinătate este dublu, adică 128 lei la an, 64 pe jumătate de an și 36 pe pătrar de an. — In 23 Octomvrie V'am răspuns mai pe larg într'o scrisoare, la care așteptăm răspuns.

— **Dni Anghel Roșu, Cavaclar.** Am primit 65 lei prin postă, iară 64 lei personal. Recipisă noi nu trimitem, cel mult chităm, la cerere, în posta gazetei. Abonamentul D-Voastră e plătit deci și pe anul 1924, iar întrucât s'ar mai scumpi gazeta, veți binevoi a trimite diferența.

— **Dni Moisa Drăghiei, Sona, p. Făgăraș.** Am primit cei 13 lei 50 bani și gazeta vă merge începând cu 1 Octomvrie 1923. Mai datorati cu 4 lei 50 bani, pentru abonamentul pe un pătrar de an face 18 lei.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Au apărut la	Prețul			plus porto postal
	de vânzare	in comision	cu rambursă	
editorul IOAN BACIU Lugoj, Str. Bisericii 4				
Calendarul plug. creștin	Lei 9-	8-	6-	
Calen. sătean. gospodar	10-	9-	8-	
Calen. p. toți și p. toate	12-	11-	9-	
Calendar ilustrat	15-	14-	12-	

Comandele au să fie însoțite de 1/3 parte a prețului, restul se percepiază prin rambursament.

(67) 1-3

Nr. 182.

execuțional 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar, aduc la cunoștința publică, în sensul legii, articolul XL din 1881 § 102 resp. XLI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare: *o cocie pe arcuri, o iață murgă și fân*, cari în urma decisiului Nr. 532/4 din anul 1920 al judecăt. de ocol din Blaj s'au executat în comuna *Ohaba* în favorul executorului Iacob Hercz repr. prin avocatul Dr. Carol Gross împotriva executorului locuitor din comuna *Ohaba* pentru incassarea capitalului de 3061 Lei 80 b., și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 9200 Lei — b., se vor vinde prin licitație publică. Pentru eștuirea acestei licitații, pe baza decisiului Nr. G 1789—1923 al judecătoriei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 23 *Noemvrie* anul 1923 la orele 11 a. m. în comuna *Ohaba* și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict

cu observarea aceea, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în sensul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și subprețul de strigare. Pretenziunea care e de încassat face 3061 Lei 80 bani capital, dobânzile până acum staverite de 1300 Lei 80 bani. Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi fost dreptul de acoperire, licitația prezentă este donată și în favorul acestora, în sensul articolului LX din 1881 § 102. — Dat în Blaj, la 26 Octomvrie 1923. *Niculae Baci*, executor judecătoresc de ocol.

(68) 1-1.

Să nu uite iubiiții noștri cettori că față de începutul anului abonamentul s'a ridicat cu 10 lei. Cine nu-i-a trimis încă, e rugat să nu-i mai amâne!

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. IN CLUJ.

Capital: Lei 50.000.000 — 18.000.000 — Lei Rezerve.
Depuneri pe libel Lei 25.000.000 — în trei ani!

Banca Centrală, Filiala—Alba-Iulia,
Banca Centrală, Filiala—Arad,
Banca Centrală, Filiala—Bistrița,
Banca Centrală, Filiala—Hateg
Banca Centrală, Filiala—Oradea-mare,
Banca Centrală, Filiala—Sibiu,
Banca Centrală, Filiala—Turda,

primesc și fructifică totdeauna mai favorabil

DEPUNERILE
pe LIBEL și în CONT-CURRENT

și plătesc darea câtră stat din al său.

Depunerile la vedere le fructifică cu 5 1/2 % netto.

Depunerile pe termen fix de 1/2 an cu 6 % — 7 % netto.

Depunerile pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericesti, școlare, etc., fructifică în condițiuni speciale.

Adresați-Vă la BANCA CENTRALĂ, SECȚIA AMERICANĂ, în Cluj și la Filialele sale cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu assignate americane.

Serviciu prompt și culant. — Corespondență în toate limbile.

Cumparați acții dela Banca Centrală din Cluj.

(66) 2-6

„PATRIA“

bancă de credit, comerț și industrie în Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, ipotecă și cont curent, primește depuneri, mijlocește plățirea cecurilor americane; are următoarele întreprinderi industriale și comerciale în Blaj:

„VULCAN“

fabrică de țiglă mare și mică și de cărămidă de tot felul, — cu întocmiri și aranjamente pentru fabricarea de obiecte ceramice.

„PLUGARUL“

depozit mare de cherestea, lemne de foc, construcțiuni și de tot felul de combustibile.

„CONSUM“

mare prăvălie de tot felul de negoate în angro și detail, cu bogate magazii de fer, coloniale, cereale, semințe ect.

Are

Filiale în TEIUȘ și ȘARMAȘ, ambele cu mare depozite de lemne
□ □ □ și tot felul de materiale de construcție. □ □ □

(10) 30 52.